

Omgangsprotocol

Ontmoetingschool Atlas

September 2024

Voorwoord Ontmoetingschool Atlas

Bij Ontmoetingschool Atlas willen we een school zijn waar iedereen zich veilig, gezien en gehoord voelt. We creëren een omgeving waarin respect, empathie en samenhang de basis vormen voor leren en ontwikkelen. Ons omgangsprotocol, gebaseerd op het sociaal-emotionele programma van **Conscious Discipline**, vervangt het traditionele pestprotocol. Dit protocol gaat verder dan het aanpakken van negatief gedrag, zoals pesten. Het helpt ons om sociaal-emotionele vaardigheden te ontwikkelen, zoals zelfregulatie, empathie en verbondenheid, zodat leerlingen leren om conflicten constructief op te lossen.

Naast Conscious Discipline integreren we ook elementen van **The Leader in Me** en het programma **'Ik kies voor mijn talent'**. Met **The Leader in Me** helpen we leerlingen hun eigen leiderschap te ontdekken en versterken, door hen te leren verantwoordelijkheid te nemen, doelen te stellen en hun unieke talenten in te zetten. Dit programma moedigt leerlingen aan om proactief te zijn en hun eigen keuzes te maken, zodat ze sterker in hun schoenen staan in hun leerproces en sociale interacties.

Het programma van **'Ik kies voor mijn talent'** helpt ons om de sterke punten en verborgen talenten van elke leerling te ontdekken en te stimuleren. Door te focussen op wat leerlingen goed kunnen en waar hun passies liggen, ondersteunen we hun zelfvertrouwen en groei. We geloven dat ieder kind unieke kwaliteiten heeft die bijdragen aan de gemeenschap, en het ontdekken van deze talenten zorgt voor betrokkenheid en motivatie.

Ons omgangsprotocol, in combinatie met deze krachtige programma's, richt zich op preventie, groei en het versterken van een positieve schoolcultuur. Samen bouwen we een omgeving waarin iedereen de kans krijgt om hun talenten te ontwikkelen en hun leiderschapskwaliteiten te versterken, met als doel dat iedereen zich gehoord, gewaardeerd en gerespecteerd voelt.

Inhoud

Voorwoord Ontmoetingsschool Atlas.....	1
Inhoud	2
Waarom hebben we op onze school een omgangsprotocol?	3
Preventieve maatregelen op Ontmoetingsschool Atlas	4
Proactieve Aanpak bij Pestgedrag: De Vijfsporenbenadering	8
Stappenplan bij melding pestgedrag	10
Evaluatie	11

Waarom hebben we op onze school een omgangsprotocol?

Sinds 1 augustus 2015 zijn scholen verplicht een omgangsprotocol te hebben. Bij Ontmoetingsschool Atlas zien we dit niet alleen als een wettelijke verplichting, maar als een belangrijke stap om een veilige en verbindende omgeving te creëren. Het doel van ons protocol is dat alle kinderen zich veilig voelen op school, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. We geloven dat dit begint met het leren begrijpen en respecteren van elkaar, waarbij we elkaar steunen en samen problemen oplossen.

Ons omgangsprotocol is gericht op het ontwikkelen van vaardigheden zoals assertiviteit, empathie en zelfregulatie. We zien leerlingen niet als pesters of slachtoffers, maar als individuen die leren hoe ze hun eigen ruimte kunnen innemen en tegelijkertijd oog hebben voor de behoeften en emoties van anderen. Dit proces van sociale en emotionele ontwikkeling staat centraal in onze aanpak, waarin veiligheid en verbinding de sleutel vormen.

Kinderen leren in verschillende situaties hun gevoelens en wensen op een respectvolle manier te uiten, zowel binnen de groep als tijdens het buitenspelen. Door het ontwikkelen van deze vaardigheden leren leerlingen conflicten op te lossen zonder de dynamiek van "pester en slachtoffer." In plaats daarvan ligt de nadruk op het gezamenlijk vinden van oplossingen, waarbij iedereen de kans krijgt om gehoord en begrepen te worden.

Dit protocol biedt ons een kader om conflicten aan te pakken en kinderen te begeleiden in het op een gezonde manier omgaan met moeilijke situaties. Leerkrachten en ouders werken nauw samen om ervoor te zorgen dat we allemaal bijdragen aan een cultuur van wederzijds respect, waarin we elkaar aanspreken en ondersteunen. Zo bouwen we samen aan een omgeving waarin veiligheid, verbinding en groei centraal staan.

Preventieve maatregelen op Ontmoetingschool Atlas

Ontmoetingschool Atlas hecht veel waarde aan een sterk pedagogisch klimaat, waarin veiligheid, verbinding en respect centraal staan. Wij geloven dat een kind zich pas optimaal kan ontwikkelen wanneer het zich veilig en geborgen voelt. Daarom creëren we een schoolomgeving waarin duidelijke normen en waarden een centrale rol spelen. Deze waarden, die voortkomen uit onze identiteit als school, zijn verweven in alle aspecten van ons onderwijs.

Om ervoor te zorgen dat leerlingen deze normen en waarden begrijpen en eigen maken, bieden wij structureel onderwijsactiviteiten aan waarin thema's als respect, samenwerking en verantwoordelijkheid centraal staan. Minimaal één keer per week krijgen alle leerlingen lessen waarin sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gestimuleerd, aangepast aan hun leeftijd en niveau. Hierdoor ontwikkelen zij vaardigheden die hen helpen om zich niet alleen academisch, maar ook sociaal-emotioneel te ontplooien.

Gedeelde waarden op Ontmoetingschool Atlas

- Jij mag er zijn
- Jij bent uniek
- We helpen elkaar
- Samen vormen wij onze school familie

Werkwijze

We maken gebruik van diverse werkvormen en activiteiten die bijdragen aan een positieve groepsdynamiek en het versterken van sociale vaardigheden. Zo starten we het schooljaar met verbindende activiteiten in de gouden weken. Daarnaast stimuleren we het groepsdoorbroken werken, waarbij leerlingen in verschillende samenstellingen samenwerken en leren hoe ze elkaars mening kunnen respecteren en waarderen.

Onze sociaal-emotionele aanpak is gebaseerd op het programma **Conscious Discipline**, dat leerlingen leert verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gedrag en emoties. Veiligheid en rust vormen de basis van dit programma, dat gericht is op het opbouwen van sterke relaties en het bevorderen van zelfregulatie en empathie. **Voorwaarde voor het ontstaan van verbinding is een gevoel van veiligheid.** Daarom zorgen wij ervoor dat leerlingen zich in een veilige omgeving bevinden waar ze zich kwetsbaar kunnen opstellen en sociale vaardigheden kunnen oefenen.

Conscious Discipline leert kinderen hoe zij op een constructieve manier met conflicten om kunnen gaan en geeft zowel leerkrachten als leerlingen de tools om op een nieuwe manier naar gedrag te kijken. In plaats van te sturen vanuit macht en controle, zoals in traditionele gedragsmodellen, nodigt Conscious Discipline uit tot het creëren van een omgeving waarin relaties en wederzijds begrip centraal staan. Deze benadering maakt ons in staat om proactief in te spelen op mogelijke conflicten en pesten te voorkomen door het versterken van de onderlinge band tussen leerlingen. Zo bouwen we samen aan een veilige, ondersteunende en respectvolle schoolgemeenschap.

Traditioneel model	Conscious discipline
Jij kunt anderen veranderen	Het veranderen van jezelf brengt verandering in anderen teweeg door dynamische interacties
Straffen en belonen zijn de basis voor gedragsverandering	Relaties zijn de basis voor verandering en creëren bereidwilligheid
Conflicten vermijden, omdat ze verstoring zijn	Conflicten zijn een reflectie van ontbrekende sociale en emotionele vaardigheden en creëren een mogelijkheid om levensvaardigheden aan te leren.
Extern model: directe reactie op gedrag	Intern model: eerst in staat zijn om te leren en dan reactie op gedrag

De kern van onze werkwijze op Ontmoetingschool Atlas is dat kinderen zich in een veilige omgeving optimaal kunnen ontwikkelen, zowel op sociaal-emotioneel als cognitief vlak. We geloven dat veiligheid de basis vormt voor groei en dat kinderen vanuit deze veilige basis beter in staat zijn om hun eigen kwaliteiten te ontdekken, empathie te ontwikkelen en conflicten op een respectvolle manier op te lossen.

We werken met **Conscious Discipline**, een methode die gestoeld is op zeven pijlers, waarbij elke pijler een essentiële vaardigheid vertegenwoordigt die kinderen helpt om bewust en sociaal vaardig te handelen. Deze pijlers ondersteunen de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen door hen vaardigheden aan te leren die verder gaan dan traditionele gedragsregels.

De 7 pijlers van Conscious Discipline:

1. **Vaardigheid Kalmte** - Het ontwikkelen van de vaardigheid om kalm te blijven in stressvolle situaties. Dit is gebaseerd op het inzicht in de **kracht van perceptie**, waarbij kinderen leren dat hun waarneming van een situatie bepaalt hoe ze reageren. Ze krijgen handvatten om hun emoties te reguleren en daardoor helder te blijven denken.
2. **Vaardigheid Bemoediging/Aanmoediging** - Het leren aanmoedigen en bemoedigen van zowel zichzelf als anderen. Deze vaardigheid is gebaseerd op de **kracht van eenheid**, die benadrukt dat we samen sterker staan en elkaar kunnen ondersteunen. Dit bevordert een gevoel van verbondenheid binnen de groep.
3. **Vaardigheid Assertiviteit** - Kinderen leren om op een respectvolle, maar duidelijke manier hun grenzen aan te geven en voor zichzelf op te komen. Dit komt voort uit het inzicht in de **kracht van aandacht**: wat je aandacht geeft, groeit. Hierdoor ontwikkelen leerlingen zowel zelfrespect als respect voor anderen.
4. **Vaardigheid Keuzes** - Het maken van bewuste keuzes en het besef dat je altijd een keuze hebt in hoe je reageert op situaties. Deze vaardigheid is verbonden aan de **kracht van je**

eigen keuze, waarmee leerlingen leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun beslissingen en gedrag.

5. **Vaardigheid Positieve Intentie** - Het ontwikkelen van een positieve kijk op de intenties van anderen en jezelf. Dit sluit aan bij de **kracht van liefde**, die kinderen helpt situaties met begrip en compassie te benaderen, waardoor zij beter in staat zijn om conflicten te de-escaleren.
6. **Vaardigheid Empathie** - Kinderen leren zich in te leven in de emoties en standpunten van anderen. Deze vaardigheid is gebaseerd op de **kracht van acceptatie**, waarbij kinderen leren dat acceptatie van verschillen bijdraagt aan een harmonieus en respectvol samenleven.
7. **Vaardigheid Consequenties** - Het leren begrijpen van de gevolgen van hun eigen handelen en hoe deze consequenties samenhangen met hun intenties. Deze vaardigheid is gekoppeld aan de **kracht van intentie**, waarbij leerlingen ontdekken dat hun intentie van invloed is op de uitkomst van hun gedrag en de reacties van anderen.

Door het toepassen van deze zeven pijlers creëren we een veilige leeromgeving waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen tot zelfbewuste, verantwoordelijke en empathische individuen. Onze focus ligt niet op het bestraffen van negatief gedrag, maar op het aanleren van vaardigheden die kinderen helpen om op een constructieve manier met zichzelf en hun omgeving om te gaan.

Naast **Conscious Discipline** maken wij op Ontmoetingsschool Atlas ook gebruik van de inzichten uit het programma **'Ik kies voor mijn talent'** en **The Leader in Me**. Deze benaderingen sluiten naadloos aan bij ons streven om de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen te bevorderen en hen te ondersteunen bij het ontdekken van hun unieke talenten en leiderschapspotentieel.

Werkwijze:

1. **Talent**
Om leerlingen bewust te maken van hun eigen kwaliteiten en talenten, maken wij gebruik van **het materiaal van 'Ik kies voor mijn Talent'**. Dit helpt kinderen niet alleen om hun eigen sterke punten te ontdekken, maar ook om deze te waarderen en in te zetten in verschillende situaties. Door deze methodes leren leerlingen hun unieke eigenschappen te herkennen en hoe ze die kunnen gebruiken om positief bij te dragen aan de groep.
2. **Leerling in Beeld: Sociaal-Emotioneel**
Om de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen goed te kunnen monitoren, maken wij gebruik van **Cito Leerling in Beeld Sociaal-Emotioneel**. Deze tool stelt ons in staat om de groei van leerlingen op sociaal-emotioneel vlak nauwlettend te volgen en waar nodig gerichte ondersteuning te bieden. Dit wordt in elke groep ingezet, zodat wij een goed beeld hebben van hoe onze leerlingen zich ontwikkelen.
3. **Normen en Waarden in Groep 1 en 2**
Voor onze jongste leerlingen in de groepen 1 en 2 staan **normen en waarden** centraal. Zij werken aan de hand van **Mijn Kleutergroep**, een programma dat gericht is op het ontwikkelen van belangrijke vaardigheden zoals samenwerking, respect, en verantwoordelijkheid. Dit programma legt de basis voor een veilige en harmonieuze omgeving waarin kleuters zich geborgen voelen en kunnen groeien.
4. **Brievenbus vanaf Groep 3**

Vanaf groep 3 hebben wij op school een **brievenbus** waarin kinderen anoniem berichten kunnen achterlaten voor onze vertrouwenspersonen. Dit initiatief biedt een laagdrempelige manier voor leerlingen om hun zorgen of problemen te delen, vooral voor kinderen die moeite hebben om mondeling hun gevoelens te uiten. Op deze manier hopen we dat alle kinderen zich gehoord en gesteund voelen.

5. **Leerlingenraad**

We stimuleren actief de betrokkenheid van leerlingen bij het leven op school door middel van een **leerlingenraad**. Hier kunnen leerlingen thema's of zorgen die binnen de school leven bespreekbaar maken. De raad fungeert als een platform waar kinderen kunnen bijdragen aan beslissingen die de schoolgemeenschap beïnvloeden, en ze leren op een respectvolle manier verantwoordelijkheid te nemen en gezamenlijk oplossingen te vinden.

Met onderstaande toevoeging sluiten we aan bij ons streven om leerlingen niet alleen sociaal-emotioneel te ondersteunen, maar hen ook de vaardigheden en mindset mee te geven die hen voorbereiden op een toekomst vol mogelijkheden.

6. **Leiderschap en de 7 Gewoonten**

Binnen het programma **The Leader in Me** werken wij met de **7 Gewoonten van Effectief Leiderschap**, gebaseerd op de principes van Stephen Covey. Deze gewoonten helpen leerlingen om zelfsturend te worden en verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces en gedrag. Door te werken aan gewoonten zoals **Proactief zijn**, **Eerst de belangrijkste zaken doen** en **Synergie creëren**, leren leerlingen effectief samen te werken, doelgericht te handelen en anderen te respecteren. Het programma moedigt kinderen aan om hun innerlijke leider te ontdekken, wat bijdraagt aan hun zelfvertrouwen en betrokkenheid bij de schoolgemeenschap.

Met deze werkwijzen zorgen wij voor een inclusieve en veilige leeromgeving waarin ieder kind de kans krijgt om zijn of haar talenten te ontwikkelen, sociaal-emotionele vaardigheden te versterken, en te groeien als individu en als onderdeel van de schoolgemeenschap.

Proactieve Aanpak bij Pestgedrag: De Vijfsporenbenadering

Wanneer er helaas toch sprake is van pesten op Ontmoetingsschool Atlas, hanteren we een gerichte en integrale aanpak, waarbij we uitgaan van de **vijfsporenaanpak**. Deze aanpak is ontwikkeld om alle betrokken partijen te ondersteunen, omdat we geloven dat pesten een probleem is dat door iedereen gezamenlijk moet worden aangepakt. Zo werken we aan een veilige en inclusieve schoolomgeving waarin ieder kind zich kan ontwikkelen.

Vijfsporenaanpak

De vijfsporenaanpak bestaat uit de volgende onderdelen:

1. **Ondersteuning voor de leerkracht**
2. **Ondersteuning voor het gepeste kind**
3. **Ondersteuning voor de pester**
4. **Ondersteuning voor de zwijgende middengroep**
5. **Ondersteuning voor de ouders**

1. Ondersteuning voor de leerkracht

Leerkrachten spelen een cruciale rol in het signaleren en aanpakken van pestgedrag. Zij worden ondersteund door de kwaliteitscoördinator en/of de omgangskoördinator en leren hoe zij effectief kunnen handelen wanneer zij pesten opmerken. Hierbij is een open communicatie met de ouders essentieel. Samen wordt naar een oplossing gezocht waarbij altijd oog is voor het welzijn van zowel het gepeste kind als de pester. De leerkracht biedt bovendien directe begeleiding aan beide partijen, eventueel in samenwerking met externe deskundigen.

2. Ondersteuning voor het gepeste kind

Voor het gepeste kind is het belangrijk om zich gehoord en begrepen te voelen. We helpen kinderen inzicht te krijgen in hun eigen reacties op het pestgedrag en werken samen aan alternatieve manieren om te reageren. Dit kan variëren van assertiever reageren tot het oefenen van andere sociale vaardigheden. Het doel is om het zelfvertrouwen van het gepeste kind te versterken, zonder het kind in een uitzonderingspositie te plaatsen. We betrekken ook de ouders om een gezamenlijke aanpak te waarborgen.

3. Ondersteuning voor de pester

Ook de pester ontvangt begeleiding. Samen met de leerkracht onderzoekt het kind de redenen achter het pestgedrag, zoals onzekerheid, jaloezie of een behoefte aan controle. We leren de pester in te zien welke gevolgen zijn of haar gedrag heeft op anderen en stimuleren het kind om verantwoordelijkheid te nemen door bijvoorbeeld excuses aan te bieden. Daarnaast werken we aan het versterken van positieve eigenschappen en het aanleren van alternatieve gedragsstrategieën. Indien nodig worden de ouders betrokken, afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

4. Ondersteuning voor de zwijgende middengroep

De zwijgende middengroep, oftewel de kinderen die het pesten zien gebeuren maar niet ingrijpen, wordt actief betrokken bij de preventie van pesten. In de klas wordt regelmatig aandacht besteed aan het thema pesten, waarbij verschillende werkvormen worden ingezet, zoals rollenspellen, gesprekken en groepsactiviteiten. Hierdoor leren kinderen empathie te tonen, hun verantwoordelijkheid te nemen en actief bij te dragen aan een positieve groepsdynamiek.

5. Ondersteuning voor de ouders

Ouders zijn een onmisbare schakel in de aanpak van pestgedrag. We streven naar een nauwe samenwerking tussen school en ouders, waarbij we elkaar voortdurend op de hoogte houden van de ontwikkelingen. Door gezamenlijk op te treden en elkaar te ondersteunen, creëren we een veilige omgeving waarin pesten minder kans krijgt.

Ouders van Gepeste Kinderen:

- **Open Communicatie:** Zorg voor een open en voortdurende communicatie met uw kind. Blijf in gesprek over hun ervaringen en gevoelens.
- **Actie Bij Pesten Buiten School:** Als pesten zich buiten school afspeelt, probeer dan contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- **Pesten op School:** Bespreek het probleem direct met de leerkracht als het zich binnen de schoolmuren voordoet.
- **Positieve Stimulering:** Gebruik positieve stimulering en schouderklopjes om het zelfrespect van uw kind te versterken.
- **Sport en Activiteiten:** Stimuleer uw kind om deel te nemen aan een sport of andere activiteiten die hun zelfvertrouwen en sociale vaardigheden bevorderen.
- **Hoop en Ondersteuning:** Steun uw kind in het geloof dat er een einde kan komen aan het pesten.

Ouders van Pesters:

- **Serieuze Benadering:** Neem het probleem van uw kind serieus en erken dat elk kind het risico loopt om pester te worden.
- **Onderzoek de Oorzaak:** Probeer de onderliggende oorzaken van het pestgedrag te begrijpen.
- **Empathie Ontwikkelen:** Maak uw kind bewust van de impact van hun gedrag op anderen.
- **Aandacht en Begeleiding:** Besteed extra aandacht aan uw kind en ondersteun hen bij het ontwikkelen van positieve gedragingen.
- **Sport en Activiteiten:** Stimuleer deelname aan sport of andere constructieve activiteiten.
- **Gedrag Corrigeren:** Corrigeer ongewenst gedrag en beloon goed gedrag. Maak duidelijk dat u de beslissingen van de school ondersteunt.

Andere Ouders:

- **Serieuze Aanpak:** Neem de zorgen van de ouders van gepeste kinderen serieus en toon empathie.
- **Stimuleren van Goed Gedrag:** Moedig uw eigen kind aan om op een respectvolle manier met anderen om te gaan.
- **Gedrag Corrigeren:** Corrigeer ongewenst gedrag en beloon goed gedrag van uw kind.
- **Voorbeeldgedrag:** Geef zelf het goede voorbeeld door respectvol gedrag te tonen.
- **Opkomen voor Anderen:** Leer uw kind om voor anderen op te komen en zichzelf op een assertieve maar respectvolle manier te verdedigen.

Door samen te werken en elk vanuit hun rol bij te dragen, kunnen ouders helpen een omgeving te creëren waar alle kinderen zich veilig en ondersteund voelen, en waar pestgedrag effectief kan worden aangepakt en voorkomen.

Stappenplan bij melding pestgedrag

Bij Ontmoetingsschool Atlas nemen wij elke melding van pestgedrag uiterst serieus en zorgen wij voor een grondige verificatie van elk geval. Wanneer een leerling, ouder of collega een melding doet van pestgedrag, worden de volgende stappen ondernomen om het probleem snel en effectief aan te pakken. Als een ouder zich niet gehoord voelt, kan altijd contact worden opgenomen met de directie.

Stap 1: Initiële Analyse De leerkracht start met afzonderlijke gesprekken met zowel de pester als het gepeste kind. Hierbij worden concrete voorvallen uit het recente verleden besproken om de ernst van de situatie in te schatten. Indien nodig kan de intern begeleider worden ingeschakeld en het team worden geïnformeerd, zodat er extra toezicht kan worden gehouden op bijvoorbeeld het plein.

Stap 2: Gezamenlijk Gesprek en Afspraken De leerkracht organiseert een gezamenlijk gesprek met de pester en het gepeste kind om het probleem helder te formuleren en concrete afspraken te maken om het pestgedrag te stoppen. Indien meerdere kinderen betrokken zijn, wordt er klassikaal aandacht aan het probleem besteed. Het belang van een veilige schoolomgeving wordt benadrukt en angst om te melden wordt weggenomen. Na één week vindt een eerste evaluatie plaats, waarbij de leerkracht de situatie nauwlettend observeert.

Stap 3: Terugkoppeling naar Ouders Als ouders een melding hebben gemaakt, wordt teruggekoppeld over de gemaakte afspraken. Er wordt afgesproken dat na de eerste evaluatie opnieuw contact wordt opgenomen. Deze stap wordt ook ondernomen als de leerkracht de situatie als ernstig inschat zonder dat ouders een melding hebben gemaakt.

Stap 4: Evaluatie en Bijstelling Een tweede gesprek met de pester en het gepeste kind wordt gehouden om te beoordelen of de gemaakte afspraken zijn nagekomen. Als de afspraken zijn nagekomen, worden ze gehandhaafd of bijgesteld en wordt een vervolgspraak gemaakt voor over twee weken. Indien niet, wordt een analyse opgesteld om te begrijpen wat er misging. De leerkracht

overlegt met de intern begeleider en een nieuw plan wordt opgesteld voor de komende twee weken. Dit wordt gecommuniceerd met de ouders.

Stap 5: Tweede Evaluatie Na twee weken volgt opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Het verslag wordt gepresenteerd aan de intern begeleider en de directie. Indien de effecten positief zijn, worden de maatregelen geleidelijk afgebouwd. Als de situatie niet verbetert, wordt een nieuw plan opgesteld en kan externe deskundigheid worden ingeschakeld.

Stap 6: Groepsgesprek met ouders Als er sprake is van een grote zwijgende groep die niet reageert op het pestgedrag, wordt een gesprek met alle ouders van de groep georganiseerd. Dit wordt geleid door de directie en de intern begeleider, met de leerkracht aanwezig. Doel is informatieverstrekking en het geven van tips aan ouders om het gedrag te beïnvloeden, en om ouders te stimuleren onderling contact te zoeken.

Stap 7: Verplaatsing van leerlingen In het uiterste geval kan een leerling (pester of gepeste) tijdelijk in een andere groep worden geplaatst. Ook het tijdelijk plaatsen op een andere school kan worden overwogen.

Stap 8: Schorsing en verwijdering Als het pestgedrag blijft aanhouden, kan de pester worden geschorst. Indien herhaaldelijk noodzakelijk, zal met het Bevoegd Gezag worden overlegd of een verwijderingsprocedure kan worden gestart, conform de procedure in de schoolgids.

Evaluatie

Dit omgangsprotocol wordt om de twee jaar geëvalueerd door het team, de directie en de Medezeggenschapsraad (MR).